

Uchwała Nr 294/XXI/2023

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach

z dnia 21 września 2023 r.

w sprawie uchwały Nr 452/LVIII/2023 Rady Gminy Kłomnice z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na obszarze Gminy Kłomnice w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków

Na podstawie art. 11 ust. 1 pkt 4 oraz art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325), w związku z art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.) - Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach **u c h w a l a**, co następuje:

§ 1.

Stwierdza się **nieważność** uchwały Nr 452/LVIII/2023 Rady Gminy Kłomnice z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na obszarze Gminy Kłomnice w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, z powodu istotnego naruszenia:

- art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702), polegającego na niezgłoszeniu projektu podjętej uchwały przewidującej udzielanie pomocy de minimis Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

- art. 7 ust. 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 702), polegającego na niezgłoszeniu projektu podjętej uchwały przewidującej udzielanie pomocy de minimis w rolnictwie i rybołówstwie ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

§ 2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Uchwała Nr 452/LVIII/2023 Rady Gminy Kłomnice z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na obszarze Gminy Kłomnice w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w dniu 30 sierpnia 2023 r.

Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach wszczęło postępowanie nadzorcze w sprawie stwierdzenia nieważności ww. uchwały Rady Gminy Kłomnice. Badanie nadzorcze przeprowadzono na posiedzeniu Kolegium Izby w dniu 21 września 2023 roku, o terminie którego powiadomiono organy Gminy Kłomnice, z pouczeniem, że w posiedzeniu mają prawo uczestniczyć przedstawiciele podmiotu, którego sprawa jest rozpatrywana, co wynika z art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych.

Prowadząc postępowanie nadzorcze Kolegium Izby stwierdziło w badanej uchwale istotne naruszenia prawa, określone w § 1 niniejszej uchwały. Powyższe naruszenia prawa stanowiły podstawę do stwierdzenia nieważności badanej uchwały. Podstawą rozstrzygnięcia był opisany poniżej stan faktyczny i prawny:

W dniu 29 sierpnia 2023 r. Rada Gminy Kłomnice podjęła uchwałę Nr 452/LVIII/2023 w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na obszarze Gminy Kłomnice w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

W badanej uchwale uregulowano kwestie związane z udzielaniem przedmiotowych dotacji, w tym w jej § 10 postanowiono, że:

"§10. 1. Wnioskodawcy, dla którego uzyskanie dotacji celowej stanowi pomoc de minimis lub pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie może być przyznana dotacja, o której mowa w § 1 jeżeli udzielenie tej pomocy związane jest z prowadzoną działalnością gospodarczą, w przypadkach i na zasadach określonych w zależności od prowadzonej działalności w:

1) Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. U. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1, z późn. zm.) w takim przypadku pomoc de minimis na podstawie niniejszej uchwały może być udzielana do dnia 30 czerwca 2024 r.;

2) Rozporządzenia Komisji (WE) Nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rolnym (Dz. U. UE L352 z 24.12.2013 str. 9 z późn. zm.), w takim przypadku pomoc de minimis w sektorze rolnym na podstawie niniejszej uchwały może być udzielana do dnia 30 czerwca 2028 r.;

3) Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 717/2014 z dnia 27 czerwca 2014 r. w sprawie stosowania 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis w sektorze rybołówstwa i akwakultury (Dz. U. L. 190, z 28.06.2014 r. str. 45 z późn. zm.) w takim przypadku pomoc de minimis na podstawie niniejszej uchwały może być udzielana do dnia 30 czerwca 2024 r.

2. Do udzielenia dotacji celowej, jako pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie mają również zastosowanie przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2023 r. poz 702 z późn. zm.) oraz przepisy wykonawcze wydane na podstawie ustawy.

3. W przypadku, gdy wnioskodawca jest przedsiębiorcą, do wniosku o udzielenie dotacji winien dołączyć zaświadczenia, oświadczenia oraz informację o pomocy publicznej otrzymanej przed dniem złożenia wniosku, sporządzone w zakresie i według zasad określonych w art. 37 ust. 1 ustawy o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z z 2023 r. poz. 702 z późn. zm.).

4. Podmiot prowadzący działalność gospodarczą w zakresie rolnictwa lub rybołówstwa, jest zobowiązany przedłożyć wraz z wnioskiem wszystkie zaświadczenia o pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, jakie otrzymał w roku, w którym ubiega się o pomoc oraz w ciągu poprzedzających go lat podatkowych, albo oświadczenia o wielkości tej pomocy otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie.

5. Zakres informacji przedstawianych przez podmioty wymienione w ust. 3 i 4 określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 29 marca 2010 r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmiot ubiegający się o pomoc de minimis (Dz. U. Nr 53, poz. 311, ze zm.) albo rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 czerwca 2010 r. w sprawie informacji składanych przez podmioty ubiegające się o pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. Nr 121, poz. 810)."

Kolegium Izby stwierdziło, że badana uchwała Rady Gminy Kłomnice narusza prawo w sposób istotny, poprzez zaniechanie zgłoszenia projektu uchwały Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa w trybie określonym w art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej. Zgodnie z przywołanymi w sentencji uchwały przepisami, projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis podlega wyłącznie zgłoszeniu Prezesowi Urzędu, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy, a projekt programu pomocowego przewidujący udzielanie pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie podlega wyłącznie zgłoszeniu ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa, który w terminie 14 dni może przedstawić zastrzeżenia dotyczące przejrzystości zasad udzielania pomocy. Definicja pomocy de minimis została zamieszczona w art. 2 pkt 10 i 10a ustawy z dnia z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, gdzie określono, że ilekroć w ustawie jest mowa o pomocy de minimis - należy przez to rozumieć (inną niż pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie) pomoc spełniającą przesłanki określone we właściwych przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących pomocy de minimis innej niż pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie, natomiast ilekroć w ustawie jest mowa o pomocy de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie - należy przez to rozumieć pomoc spełniającą przesłanki określone

w przepisach prawa Unii Europejskiej dotyczących odpowiednio pomocy de minimis w rolnictwie lub pomocy de minimis w rybołówstwie.

W treści § 2 podjętej uchwały określono, że o udzielenie dotacji może ubiegać się podmiot posiadający tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego, zwany dalej wnioskodawcą. Natomiast w § 10 uchwały, którego pełną treść przytoczono na wstępie uzasadnienia niniejszego rozstrzygnięcia nadzorczego postanowiono, że w ramach uchwały może być udzielania pomoc de minimis albo pomoc de minimis w rolnictwie lub rybołówstwie. W ramach tak skonstruowanych zapisów uchwały nie budzi wątpliwości, że wśród podmiotów mogących ubiegać się o dotację celową na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytkach mogą występować podmioty, mogące posiadać równocześnie status podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, w tym podmiotu prowadzącego działalność w zakresie rolnictwa lub rybołówstwa.

W piśmie z dnia 20 września 2023 r. Zastępca Wójta Gminy Kłomnice poinformował, że uchwała Nr 452/LVIII/2023 Rady Gminy Kłomnice z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub znajdującym się w gminnej ewidencji zabytków, położonym na obszarze Gminy Kłomnice w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków została przesłana do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w dniu 5 września 2023 r.

Kolegium wskazuje, że ustawowy obowiązek przedłożenia Prezesowi UOKiK-u oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa występuje w stosunku do projektu badanej uchwały, czyli do jej treści, która została uchwalona na sesji dnia 29 sierpnia 2023 r. ten ustawowy wymóg nie został wypełniony. Przy badaniu spełnienia tego wymagania bez znaczenia jest okoliczność braku na terenie Gminy podmiotów spełniających definicję beneficjenta pomocy z art. 2 pkt 16 ww. ustawy o postępowaniu w sprawie pomocy publicznej (przedsiębiorców czy rolników dysponujących, tytułem prawnym do zabytków), albowiem każdy akt prawa miejscowego ze swej istoty winien mieć charakter generalny, abstrakcyjny i być skierowany do nieoznaczonych imiennie adresatów. Potwierdzają to wyroki sądów administracyjnych, w tym m.in. WSA w Kielcach w wyroku z 29 grudnia 2022 r. (I SA/Ke 302/22, Legalis) potwierdził, że zaniechanie wykonania obowiązku, wynikającego z przepisu prawa, pozbawiło właściwy organ (Prezesa UOKiK, ministra właściwego do spraw rolnictwa) możliwości skorzystania z przysługującej mu ustawowo kompetencji do wyrażania zastrzeżeń na etapie procedowania projektu programu pomocowego, a w konsekwencji mogło nawet prowadzić do przyjęcia wadliwego merytorycznie aktu ustanawiającego program, a takie uchybienie stanowi istotne naruszenie prawa tj. procedury podjęcia uchwały oraz że bez znaczenia dla oceny wadliwości procedury podjęcia zaskarżonej uchwały pozostaje późniejsze - zgłoszenie przez Radę Gminy do Prezesa UOKiK projektu uchwały, gdyż winno ono nastąpić przed podjęciem uchwały.

W związku z powyższym Kolegium stwierdziło, że niezgłoszenie projektu badanej uchwały przewidującej udzielanie pomocy de minimis oraz pomocy de minimis w rolnictwie lub

rybołówstwie przed jej podjęciem Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa w trybie art. 7 ust. 3 i 3a ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej, stanowi istotne naruszenia prawa i przesądza o konieczności stwierdzenia nieważności badanej uchwały w całości.

Na niniejszą uchwałę przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach za pośrednictwem Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach w terminie trzydziestu dni od jej doręczenia.

Przewodniczący Kolegium

Krzysztof Róg